

Yttrande från Pensionärsrådet avseende Socialstyrelsens brukarundersökning 2025

Stadsdelsnämndens pensionärsråd¹ har lämnat följande åsikter.

”Socialstyrelsen rapport - Vad tycker de äldre om äldreomsorgen 2025

Pensionärsrådets synpunkter på rapporten

Pensionärsrådet har ombetts att ge synpunkter på rapporten. De synpunkter som Rådet lämnade på rapporten avseende år 2024 gäller även för årets rapport. Metodiken, frågorna och resultatet är huvudsakligen desamma för båda årens rapporter. Med anledning av detta återupprepar vi de synpunkter som vi tidigare lämnat. Därutöver anser Rådet att den låga svarsfrekvensen äventyrar resultatet i både årens rapporter. Avsaknaden av jämförelser mellan åren är också problematisk då eventuella förbättringar eller försämringar inte kan utläsas.

Frågorna avseende ”Hälsa” är fyra till antalet. Den ena frågan som ska besvaras är om det allmänna hälsotillståndet och den andra om man lider av ångest, oro, ängslan eller ensamhet. Fråga tre och fyra avser rörlighet respektive om man bor med en vuxen person. Rådet föreslår att självskattningen av hälsan kommer i ett senare skede eller sist i enkäten. Dessutom är Rådet undrande över frågan om Hälsotillståndet. Är det den fysiska eller psykiska hälsan som efterfrågas?

När det gäller frågan om brukaren lider av ångest, oro, ängslan eller ensamhet så lider de på demensboende mer av oro, ängslan och ångest än av ensamhet. De som bor hemma med hemtjänst där var svaren jämt fördelade mellan de båda alternativen. Rådet ställer sig frågande till denna skillnad. Är det möjligen ”skämmigt” att erkänna ensamhet på demensboende och det är det som speglas i svaret? Frågor kring ofrivillig ensamhet kan vara svåra att svara på och det kan medföra att svaren blir vilseledande. Vidare kan dagsformen och när på dagen frågan ställts påverka inte bara denna

¹ Pensionärsrådet består av fem ledamöter och fem ersättare som nomineras av pensionärsorganisationerna.

fråga utan alla typer av svar. Därför föreslår Rådet att exempelvis frågor som rör t ex ofrivillig ensamhet undviks i enkäter som ska besvaras av demensboende.

Rådet uppfattade också skillnad i svarens tillförlitlighet när de besvarades av demensboende respektive boende med hemtjänst.

Rådet föreslår också att antalet frågor minskas i syfte att öka svarsfrekvensen samt att de som är på demensboende intervjuas muntligt av en utomstående för att på så sätt säkerställa läsförståelsen.

Slutligen föreslår Rådet att antalet frågor/områden minskas och att enkäten fokuserar på frågor som är de viktigaste för de äldre. Därmed kommer svaren att tydligare rikta sig mot och göras användbara av verksamheters samt kommuners personal och politiker d.v.s. de som kan påverka utvecklingen av äldreomsorgen.”